

[Freddy Madsen]

grundlæggende modsætning, som driver samfundets udvikling frem, nemlig den modsætning, som, når produktivkræfterne udvikler sig, sprænger de bestående produktionsforholds og samfundsforholds rammer og gør det til en historisk nødvendighed at ændre dem. Produktivkræfterne med deres enorme energikilder, med deres farlige forureningsrisiko, med deres automatisering af selv uhyre kompliceret manuel og industriel virksomhed har for længst sprængt det kapitalistiske produktionsforhold. Det er selve samfundets struktur, der hermed går op i limningen. Det kræver i stedet for under disse vilkår, med denne produktivitetsudvikling, med den teknisk-videnskabelige revolution, en samfundsmæssig styring efter en samlet plan, som må være bestemt af befolkningens behov, ikke af privat profitstræb.

Modsætningen mellem produktivkræfterne og produktionsforholdene er kommet til udtryk i modsætningen mellem samfundets klasser, alt efter deres forhold til produktionsmidlerne, om de i kraft af deres ejendomsret til dem kan bestemme over deres anvendelse til at indbringe ejerne profit, eller om de blot skal leve af den arbejdskraft, som skaber profitten.

Ud af disse grundlæggende modsætninger, som er selve grundlaget for det kapitalistiske system, vokser uundgåeligt en kamp mellem klasserne, som ikke vil ophøre, før selve grundlaget for klassekampen er blevet afløst af en samfundsmæssig ejendomsret i et socialistisk samfund.

De klassekampe foregår nu, uanset at måske et flertal, i hvert fald de fleste af partierne i denne sal, vil hævde, at det for længst er et forældet begreb. Men det viser sig jo igen og igen.

Det viser sig, når man vil føre indkomstpolitik i et samfund, hvis økonomiske system beror på, at de private kapitalejere søger maksimal profit, altså skruer deres indkomster op. Det viser sig, når de, der erklærer sig åbent som reformister, fører en politik, der går ud på reformstop eller en fuldstændig afvikling af reformerne. Det viser sig, når man erklærer, at landet ikke har råd, samtidig med at dets vigtigste rigdom, arbejdskraften, lægges øde. Det viser sig, når man proklamerer hårde indgreb for at redde landet og så vakler videre til det næste hårde indgreb, uden at det har hjulpet. Det er interes-

sant også i den forbindelse at se på, hvordan man hager sig fast i gamle opfattelser og i gamle fordomme, som man, sådan som udviklingen er gået, for længst skulle have afskrevet. Man hager sig stadig væk fra borgerlige partier fast i spørgsmålet om liberalismen og den frie konkurrence, selv om enhver ved, at denne frie konkurrence for længst er indsnævret, først og fremmest ved at kapitalismen har udviklet sig på den måde, at monopolerne dominerer. Men det viser sig fremfor alt i, at fri konkurrence er begrænset til nogle ganske enkelte. Det drejer sig om, at hvis kapitalisterne ønsker at sælge deres varer til en bestemt pris eller ønsker at lade være med at sælge dem til en bestemt pris, så hævder man, at det er de i deres gode ret til, bortset fra når man af taktiske grunde i overenskomstssituationer kan lave et begrænset prisstop. Men når det drejer sig om, at arbejderne skal sælge deres arbejdskraft, er der ikke længere nogen fri konkurrence, så har de at rette sig efter de direktiver, som arbejdsgiverne, og altså i denne situation reageringen, vil fastlægge.

Jeg synes, det er interessant, at vi er kommet så vidt, at næstformanden i den socialdemokratiske gruppe, hr. Hjortnæs, på trods af fagbevægelsens klare indstilling om, at de frie forhandlinger skal respekteres, allerede på nuværende tidspunkt i overenskomstssituationen siger, at nu er der ikke andet tilbage end et politisk indgreb. Hvor lang tid skal det fortsætte? Gør man sig overhovedet ingen overvejelser i den socialdemokratiske gruppe om, hvad det er, man nu for tredje gang gør ved fagbevægelsen? Hvordan tror man, at respekten om fagbevægelsen som kamporganisation vil være hos arbejderne, hvis man fortsætter ad den vej, som man er gået?

Man taler om den frie konkurrence. Man taler om lige vilkår. Men hvordan er det, hvis en arbejdsgiver finder ud af, at han ikke længere vil sælge det produkt, som han har? Ja, så kan han frit, uden der sker ham noget, kaste i hundredvis, i tusindvis, af arbejdere på gaden. Ja, det behøver jo ikke engang at dreje sig om, at man ikke længere kan konkurrere. Hvis vi tager et af de seneste eksempler, det fra Grenå-Hundested, så slagter man rask væk en virksomhed, for at et andet monopolføretagende kan få en øget profit ud af det. Men hvis 5 arbejdere på en arbejds-